

Teza: k.p.k. dobrowolne poddanie się odpowiedzialności dyscyplinarnej

Orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego wydane było w trybie konsensualnym według reguły przewidzianej w art.387 § 2 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych. Konsensualny tryb ustalenia wysokości kary nie zwalnia sądu dyscyplinarnego od oceny, czy nie zostały naruszone zasady wymiaru kary.

Sygn. akt WO-101/15

ORZECZENIE

z dnia 15 marca 2016 roku

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w

Warszawie w składzie następującym:

Przewodniczący: SWSD Bogusława Boyen

Sędziowie: SWSD Magdalena Śniegula

SWSD Elżbieta Gajda - Krynicka /sprawozdawca/

Protokolant: Kamila Kamińska

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego r.pr. Lecha Ciarkowskiego po

rozpoznaniu w dniu 15 marca 2016 r. na rozprawie sprawy radcy prawnego M. Ś.

obwinionej o czyn z art. 64 ust.1 pkt 2 i art. 3 ust 2 ustawy o radcach prawnych w związku z art.6 ust.1 i art. 28 ust.5 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

z powodu odwołania obwinionej M. Ś. oraz pokrzywdzonych H. i K. W. od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie z dnia 2. 09. 2015r, sygn. akt D/OSD/8/15

orzeka:

1.

utrzymuje w mocy orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie z dnia 2. 09. 2015r sygn. akt D/OSD/8/15,

2.

zasądza od obwinionej koszty postępowania odwoławczego w kwocie 1.100,-zł (słownie: jeden tysiąc sto złotych) na rzecz Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie.

Uzasadnienie

Rzecznik Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie wniósł o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przeciwko radcy prawnemu M. Ś. zarzucając jej, że będąc pełnomocnikiem małżeństwa H. i K. W. w sprawie o zniesienie współwłasności, rozpoznawanej przed Sądem Rejonowym w S. pod Sygn. akt (...) nie dopełniła swoich obowiązków, gdyż nie poinformowała swoich mandantów o terminie rozprawy wyznaczonej na dzień 19.03.2014r i sama nie stawiała się w tym terminie na rozprawie oraz nie zapewniła udziału w rozprawie pełnomocnika substytucyjnego. W okresie od dnia 31. 03.

2014r do maja 2014r nie poinformowała swoich mandantów o postanowieniu wydanym w dniu 31. 03. 2014r przez Sąd Rejonowy w S. w sprawie o sygn. akt (...) oraz w okresie od wydania postanowienia do dnia 7. 04. 2014r. nie zażądała pisemnego uzasadnienia powyższego postanowienia jak również w okresie od dnia 31. 03. 2014r do dnia 21. 04. 2014r. nie uzyskała zgody swoich mandantów na zaniechanie wniesienia apelacji od postanowienia z dnia 31. 03. 2015r. czym naruszyła przepis art. 64 ust. 1 pkt 1 w związku z art.3 ust 2 w zbiegu z art. 64 ust.1 pkt 2 Ustawy z dnia 6. 07. 1982r o radcach prawnych w zw. z art. 6 ust. 1 i art. 28 ust. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Na wyznaczonej przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie rozprawie w dniu 31 sierpnia 2015r Obwiniona złożyła wniosek o wydanie orzeczenia skazującego i wymierzenie jej za czyny opisane przez Rzecznika Dyscyplinarnego we wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, kary łącznej w postaci kary nagany.

Rzecznik Dyscyplinarny oraz pokrzywdzeni H. i K. W. nie wnieśli sprzeciwu.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny na podstawie art. 387 § 2 k.p.k. w zw. z art.74 ¹ ustawy o radcach prawnych uwzględnił wniosek obwinionej o wydanie orzeczenia skazującego i uznał radcę prawnego M. Ś. winną popełnienia zarzucanych jej czynów z art. 64 ust. 1 pkt 1 w związku z art.3 ust 2 w zbiegu z art. 64 ust.1 pkt 2 Ustawy z dnia 6. 07. 1982r o radcach prawnych w zw. z art. 6 ust. 1 i art. 28 ust. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego polegających na naruszeniu ustawowego obowiązku wykonywania zawodu radcy prawnego ze starannością wynikającą z wiedzy prawniczej oraz zasad etyki radcy prawnego oraz etycznego obowiązku wykonywania czynności zawodowych zgodnie z prawem, uczciwie, rzeczowo i z należyłą starannością i za :

- 1.** nie poinformowanie swoich mandantów o terminie rozprawy wyznaczonej na dzień 19.03.2014[^] wymierzył karę upomnienia,
- 2.** nie stawienie się na rozprawie w dniu 19. 03. 2015r. oraz nie zapewnienia udziału w rozprawie pełnomocnika substytucyjnego, wymierzył karę upomnienia,
- 3.** to, że w okresie od dnia 31. 03. 2014r do maja 2014r nie poinformowała swoich mandantów o postanowieniu wydanym w dniu 31. 03. 2014r w sprawie o sygn. akt (...), wymierzył karę nagany,
- 4.** że, w okresie od dnia 31. 03. 2014r. do dnia 7. 04. 2014r. nie zażądała pisemnego uzasadnienia postanowienia z dnia 31. 03. 2015r wydanego przez Sąd Rejonowy w S., wymierzył karę nagany,
- 5.** że, w okresie od dnia 31. 04. 2014r do dnia 21. 04. 2014r. nie uzyskała zgody swoich mandantów na zaniechanie wniesienia apelacji od postanowienia z dnia 31. 03. 2015r., wymierzył karę nagany.

Na podstawie art. 65 ¹ ust.1 ustawy z dnia 6 lipca 1982r o radcach prawnych Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w Szczecinie połączył wymierzone obwinionej kary i wymierzył radcy prawnemu M. Ś. karę łączną nagany oraz obciążył obwinioną kosztami postępowania.

W uzasadnieniu orzeczenia Sąd I instancji uznał, że Obwiniona dopuściła się nie należytego wykonywania obowiązków radcy prawnego w zakresie pomocy prawnej, przyznała się do popełnienia zarzucanych jej czynów i wystąpiła z wnioskiem o wydanie orzeczenia skazującego i wymierzenie jej kar dyscyplinarnych za popełnione przewinienia.

Ponieważ zostały spełnione wszystkie warunki formalne i materialne do wymierzenia zaproponowanych przez Obwinioną kar dyscyplinarnych, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uwzględnił wnioski obwinionej.

Od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego w Szczecinie odwołanie złożyli Pokrzywdzeni i Obwiniona.

Obwiniona w odwołaniu orzeczeniu zarzuciła naruszenie przepisu art. 70 ⁶ ustawy o radcach prawnych poprzez błędną jego wykładnię i nieprawidłowe zastosowanie tj. zawyżenie kwoty kosztów postępowania, którymi została obciążona w orzeczeniu OSD domagając się uchylenie orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Okręgowemu Sądowi

Dyscyplinarnemu Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie.

W uzasadnieniu odwołania Obwiniona podniosła, że w związku z przyznaniem się do popełnionych czynów i złożenia wniosku o ukaranie, nakład pracy Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego nie jest adekwatny do kosztów którymi została obciążona.

Zdaniem Obwinionej Sąd odbył tylko jedno posiedzenie a nadto sprawa jest nie zawila.

Pokrzywdzeni w odwołaniu domagają się zmiany zaskarżonego orzeczenia i podwyższenia zastosowanych kar wobec obwinionej. Ich zdaniem zastosowana kara jest zbyt niska w stosunku do popełnionych przez obwinioną czynów i wobec tego żądają podwyższenia kary i orzeczenia wobec obwinionej kary pieniężnej i kary zawieszenia prawa do wykonywania zawodu Radcy Prawnego na czas 3 miesięcy za czyny wymienione w pkt. 4 i 5 orzeczenia.

W uzasadnieniu powtórzyli zarzuty zgłoszone w złożonej skardze do Okręgowej Izby Radców Prawnych i w złożonych wyjaśnieniach przed Rzecznikiem Dyscyplinarnym oraz zarzucili, że wymierzona kara jest niewspółmierna do naruszenia obowiązków wykonywania zawodu radcy prawnego przez obwinioną.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny rozpoznając odwołania zważył, co następuje:

Obowiązujące przepisy nie zawierają unormowań, wyłączających bądź ograniczających uprawnienia stron postępowania do wniesienia apelacji od wyroku wydanego w trybie art. 378 k.p.k. Wobec powyższego orzeczenie podlega kontroli instancyjnej na ogólnych zasadach i każda ze stron może wnieść apelację od orzeczenia.

Odwołanie Obwinionej radcy prawnego M. Ś. oraz odwołanie Pokrzywdzonych nie zasługują na uwzględnienie.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny nie podziela poglądu Obwinionej, że obciążając ją kosztami postępowania dyscyplinarnego w kwocie 1918,-zł Sąd I instancji dokonał obrazy przepisu art. 70⁶ ustawy o radcach prawnych. Zasadzona kwota z tytułu kosztów postępowania przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym mieści się w przedziale określonych kwot zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego przez Krajową Radę Radców Prawnych w Uchwale Nr 86/IX/2015 z dnia 20 marca 2015r. Określenie wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania należy do sądu wydającego orzeczenie i Wyższy Sąd Dyscyplinarny uznał, że koszty postępowania, którymi została obciążona obwiniona nie są zawyżone a przekonanie obwinionej o ich zawyżeniu jest subiektywne.

Rozpatrując odwołanie pokrzywdzonych Wyższy Sąd Dyscyplinarny zważył:

Orzeczenie wydane przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny było w trybie konsensualnym według reguły przewidzianej w art.387 § 2 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych. Konsensualny tryb ustalenia wysokości kary nie zwalnia sądu od oceny, czy uzgodnienie kary nie narusza w rażącym stopniu zasad wymiaru kary.

Obwiniona przyznała się do popełnienia zarzucanych jej czynów i na rozprawie wniosła o zaniechanie przeprowadzania postępowania wyjaśniającego, wydanie wyroku skazującego oraz wymierzenie określonej kary. Strony postępowania tj. Rzecznik dyscyplinarny i pokrzywdzeni nie wnieśli sprzeciwu a wręcz przy udzieleniu głosu stronom tak rzecznik jak i pokrzywdzeni wnieśli o udzielenie kary zgodnie z wnioskiem obwinionej. Powyższe świadczy o tym, że obydwie strony postępowania były zadowolone z uzgodnionego orzeczenia.

Sąd i instancji rozpatrując sprawę nie jest związany wnioskiem obwinionej o wydanie orzeczenia skazującego i zastosowania wskazanej przez nią kary.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny po zapoznaniu się z postępowaniem przeprowadzonym przez Rzecznika dyscyplinarnego, który dokonał szczegółowych ustaleń w zakresie przyczyn, które doprowadziły do postawienia obwinionej zarzutów naruszenia ustawowego obowiązku wykonywania zawodu radcy prawnego ze starannością wynikającą z wiedzy prawniczej, uczciwie, rzeczowo i z należytą starannością i wniosku obwinionej poddania się karze, wymierzył obwinionej karę łączną w postaci kary nagany.

W ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego kara nagany jest wbrew twierdzeniem pokrzywdzonych, karą adekwatną do popełnionego przez obwinioną czynu, a opisane w odwołaniu negatywne skutki zdaniem pokrzywdzonych nie dają w ocenie

WSD podstawy do wymierzenia jednej z najsurowszych z katalogu kar dyscyplinarnych objętych przepisem art.65 ustawy o radcach prawnych.

Swój pogląd WSD opiera na założeniu, że postępowanie dyscyplinarne nie jest sui generis postępowaniem karnym, zatem uprawnione jest przy orzekaniu kar dyscyplinarnych posilkowanie się orzecznictwem jak i dorobkiem doktryny w procesie karnym.

Ustawodawca przewidując środek karny w postaci zakazu wykonywania określonego zawodu w art.41 § 1 k.k. wskazał, iż sąd może orzec zakaz wykonywania zawodu, jeżeli sprawca nadużył przy popełnianiu przestępstwa wykonywany zawód albo okazał, że dalsze wykonywanie zawodu zagraża istotnym dobrom chronionym prawem. Nadto formułując z kolei w art. 53 k.k. zasady sądowego wymiaru kary, ustawodawca wskazał, że dolegliwość kary nie może przekraczać stopnia winy.

Zdaniem WSD kara pozbawienia prawa do wykonywania zawodu nawet na określony czas, jest najbardziej dotkliwą karą jaką może wymierzyć sąd dyscyplinarny, a którą można porównać z eliminacyjnymi karami przewidzianymi w kodeksie karnym i byłaby rażąco niewspółmierna do przewinienia dyscyplinarnego jakiego dopuściła się Obwiniona. Dlatego też wymierzona kara nagany w ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego jest adekwatna do stopnia winy obwinionej, odnoszącej się do jej działań jako pełnomocnika, który naruszył zasady należytej staranności i niezbędnego profesjonalizmu

Zdaniem WSD sama okoliczność niestawiennictwa na rozprawie i nie złożenie od niekorzystnego rozstrzygnięcia apelacji nie przesądza w sposób nie budzący wątpliwości, iż spór przed sądem byłby korzystnie rozstrzygnięty gdyby nie zaniechania Obwinionej. Wynik procesu w każdym przypadku jest bowiem zdarzeniem przyszłym i niepewnym. Tym samym niekorzystny skutek jaki w ocenie pokrzywdzonych nastąpił dla nich w wyniku zaniechań pełnomocnika, nie jest jednoznacznie możliwy do wykazania.

Z tych względów Wyższy Sąd Dyscyplinarny orzekł jak w sentencji

O kosztach postępowania Wyższy Sąd Dyscyplinarny orzekł na podstawie art. 70⁶ ust. 1 i 2 Ustawy o radcach prawnych w związku z §1 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 Uchwały Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 marca 2015 r. nr 86/IX/2015.